

FORSKNINGSPROJEKTER STØTTET AF BUPL'S FORSKNINGSPULJE 2009-2010

Her kan du læse om de projekter, der har modtaget støtte i tredje runde af BUPL's forskningspulje.

Læs mere, og følg de enkelte projekter på www.bupl.dk/paedagogik

PÆDAGOGERS ÆNDRERE PRAKSIS

Jens Rasmussen er professor ved Danmarks Pædagogiske Universitet, Aarhus Universitet. Jens har arbejdet med læring og læringsteori, uddannelsesreformpolitik og sociologisk systemteori.

Preben Olund Kirkegaard er lektor på UC Nordjylland. Preben har arbejdet med socialpædagogiske problemstillinger, pædagogik i komplekse sociale systemer og med systemteori.

Pædagogers ændrede professionelle praksis – med børn i socialt komplekse kontaktheder

Konteksten for pædagogers praksis har ændret sig radikalt, hvilket blandt andet skyldes, at pædagoger skal etablere relationer til børn, der i løbet af en dag indgår i mange forskellige kontekster: børnehave, fritidsordning, skole, familie, venner, foreninger etc.

Udviklingen stiller krav til pædagogens viden om og kompetencer til at kunne lede, stimulere og udvikle børn, der hele tiden må orientere sig efter de skiftende konteksters normer, værdier og roller. Den 'nye' sociale kompleksitet, børnene befinder sig i, udfordrer derfor traditionelle forståelser af pædagogens arbejde – for hvad betyder de udfordringer, børns ændrede socialiseringsbetingelser i mange kontekster og i kontekster med mange kontaktheder stiller pædagoger overfor?

Gennem fokusgruppinterview, surveys og et teoristudie vil det blive beskrevet, hvordan pædagoger iagttager og beskriver udfordringerne i arbejdet med disse polykontekstuelle børn.

PÆDAGOGUDDANNELSEN OG PROFESSIONSIDENTITET

Jan Jaap Rothuizen er lektor i pædagogik og udviklingsleder ved Peter Sabroe Seminariet og VIA UC. Jan arbejder primært med pædagogisk faglighed og praktisk professionskundskab.

Pædagoguddannelsens betydning for udvikling af professionsidentitet

En ofte hørt kritik af pædagogprofessionen og pædagoguddannelsen har været, at pædagoger efter endt uddannelse ikke i tilstrækkelig grad er i stand til at dele og håndtere viden og ikke er i besiddelse af et fagsprog. Det har blandt andet ført til karakteriseringer af professionen som en "semiprofession". Det har været kritiseret, at selvom pædagogers viden har stor betydning for planlægning, udførelse og evaluering af pædagogens arbejde, så er arbejdet ikke vidensbaseret i den forstand, at man på forhånd vil kunne regne ud, hvad man i en given situation nødvendigvis skal gøre for at opnå et bestemt resultat.

Disse kritikere har den nye pædagoguddannelse søgt at konfrontere, blandt andet gennem et lovbestemt professions- og udviklingsbaseret vidensgrundlag og gennem faget pædagogik.

I projektet undersøges den aktuelle pædagoguddannelses bidrag til dannelsen af to særlige og væsentlige aspekter af en moderne pædagogisk professionsidentitet: evnen til at kunne skifte mellem rollerne som udøver, undersøger og udvikler; og evnen til at ville og kunne stå til ansvar for ens handlinger over for andre professionsudøvere.

Projektet følger derfor to grupper af 60 studerende på forskellige semestre på pædagoguddannelsen for at kunne belyse pædagoguddannelsens betydning for udvikling af professionsidentitet.

NÅR EVIDENS MØDER DEN PÆDAGOGISKE HVERDAG

Anne Mette Buus er lektor ved VIA UC. Anne Mette underviser i pædagogik på pædagoguddannelsen i Viborg.

Palle Rasmussen er professor ved Aalborg Universitet. Palle arbejder med uddannelse og læring inden for uddannelsessystem og arbejdsliv, herunder med uddannelsespolitik og pædagogik

Når evidens møder den pædagogiske hverdag – et aktionsforskningsprojekt

Pædagogisk arbejde har historisk været præget af stor faglig autonomi. Daginstitutionsområdet har dog de seneste år oplevet øgede krav og forventninger om standardisering og harmonisering, blandt andet i takt med at de såkaldte evidensbaserede metoder har vundet stadig større udbredelse. Hvor det tidligere var op til den enkelte institution eller pædagog at vælge at arbejde med en bestemt metode, er det i dag de kommunale forvaltninger, der udpeger bestemte evidensbaserede pædagogiske metoder som en del af kommunens børnepolitik.

Projektet skal undersøge, hvad evidensbaserede metoder betyder for pædagogiske handlinger og pædagogisk viden. Er der tale om styrket metodebevidsthed og -anvendelse, der bidrager til en professionalisering af praksis – eller er der snarere tale om en afmontering af den professionelle dømmekraft og dermed en afprofessionalisering?

Gennem projektet, der er tilrettelagt som et aktionsforskningsprojekt, vil det blive undersøgt, hvor udbredt intentionen om at indføre evidensbaserede metoder i dagtilbudene er i tre større midt- og vestjyske kommuner. Det skal bidrage til at udvikle nuancerede forståelser af, hvorledes evidensbaserede metoder påvirker institutionslivet.

>>>

PÆDAGOGERS PROFESSIONSLÆRING OG KARRIEREBANER

Ulf Brinkkjær er lektor ved Danmarks Pædagogiske Universitet, Aarhus Universitet. Ulf har arbejdet med forholdet mellem teori og praksis og med pædagogers vidensformer.

Martin Bayer er lektor ved Danmarks Pædagogiske Universitet, Aarhus Universitet. Martin har arbejdet med professionslæring, aktionslæring og curriculumforskning.

Pædagogers professionslæring og karrierebaner i praksis

I de første år af deres arbejde udviser pædagoger stor bevægelse i deres beskrivelse og forståelse af deres arbejde, mens tilsvarende bevægelser i deres handlinger ikke har kunnet vises. Det er derfor interessant at undersøge om, sådanne ændrede handlinger indtræder senere i karrieren, og at man derfor kan identificere 'stadier' og 'kritiske faser' i en pædagogs karriere.

Projektet vil belyse forholdet mellem pædagogers professionsudøvelse og deres professionslæring, set i et karrierespæktiv. I den forbindelse undersøges omfanget af forandringer eller bevægelser i praksis, efterhånden som pædagogens professionsanciennitet vokser.

Gennem observationer, interview og spørgeskemaer vil projektet blandt andet undersøge, hvilken viden pædagoger anvender i deres praksis, hvordan pædagogerne selv beskriver denne praksis, og om man inden for pædagogerhvervet kan identificere typiske karrierebaner.

PROFESSIONSBACHELORISERING I ET VADESTED

Steen Baagøe Nielsen er lektor ved Roskilde Universitet. Steen arbejder blandt andet med omsorgs- og velfærdsinstitutionernes rammer, organiseringer og ydelser og med kønsforskning.

**Professionsbachelorisering i et vade-
sted...** en kritisk, men kærlig undersøgelse af pædagoguddannelsernes kvalificering til arbejdet

I løbet af de seneste 10 år er der blevet talt, skrevet og gjort meget for at gøre pædagoguddannelsen til en professionsbacheloruddannelse, hvilket blandt andet har ført til etablering af professionshøjskoler. Derfor forventer man i disse år, at de pædagogstuderende på deres vej mod faget tilegner sig en større grad af professionskompetencer, og at de pædagogstuderende i det mindste har tilegnet sig et forhold til professionsbacheloriseringen.

Men hvad dette betyder for det efterfølgende arbejdsliv vides ikke. Særligt interessant er det at undersøge, hvordan uddannelsens videns- og kompetenceformer bidrager til forbedring af arbejdet, og hvorvidt professionens udøvere er delte i forhold til tilegnelse og brug af uddannelsens videns- og kompetenceformer. Ved at følge nyuddannede pædagoger i deres arbejde i fire forskellige arbejdspladstyper (integrerede institutioner 0-6 år, børnehaver, SFO og klub) vil projektet undersøge, hvordan nyuddannede skaber sammenhænge mellem den viden, de tilegner sig gennem pædagoguddannelsen, og de videns- og kompetencebehov, som er aktuelle i den daglige pædagogiske praksis.

EN MENINGSFULD DIALOG OM KVALITET I DAGINSTITUTIONER

Preben Melander er professor og centerdirektør på Center for Virksomhedsudvikling og ledelse på Copenhagen Business School. Preben har arbejdet med ledelsesforskning, økonomistyring og vidensledelse.

Den nye meningsfulde kvalitetsudviklingsdialog inden for daginstitutionso- mrådet for Børn og Unge

Den offentlige sektor har i 25 år været præget af styringsreformer med vægt på markedsmechanismer, kontrakter og top-down-styring. Denne styring har som noget positivt sat fokus på institutioners ydelser, kvalitet og faglige kompetencer, men de anviste styringsformer har ikke i tilstrækkelig grad skabt rum for meningsfuld faglig udvikling, dialog og ledelse i institutionerne eller i de politisk administrative organer tæt på borgerne.

Derfor har man opstartet et udviklingsprojekt med seks laboratorier, der skal arbejde systematisk med at udvikle, dokumentere og formidle faglige arbejdsmetoder og kvalitetskriterier, der giver mening og fremmer motivation for og refleksion over faglig udvikling. Projektet "Den nye meningsfulde kvalitetsdialog..." vil følge processen i disse seks udviklingslaboratorier og laboratoriearbejdet med at skabe en ny meningsfuld, nuanceret og faglig relevant kvalitetsdialog. Projektet er et følgeforskningsprojekt, hvor en interaktiv proces mellem forskere og de deltagende aktører i udviklingsprojekterne omkring laboratorierne skal skabe viden om muligheden for udviklingslaboratiemodellen som et alternativ til New Public Management-ideologiens top-down-styring.